

INFUZNÍ TERAPIE VITAMINEM C V ONKOLOGII ZEPTALI JSME SE ZA VÁS ODBORNÍKŮ!

MUDr. Marta Holíková, odd. klinické onkologie, inPHARM CLINIC, Praha (MH), PharmDr. Zdeněk Procházka, Edukafarm, Praha (ZP)

Pane doktore, můžete alespoň ve stručnosti uvést, jakým mechanismem působí infuzní vitamin C na nádorové buňky?

ZP: Nitrožilní infuze vitamínu C ve vysokých dávkách působí na nádorové buňky prooxidačně, protože výhradně v jejich okolí vytváří peroxid vodíku, který má na nádorové buňky cytotoxický efekt. Naproti tomu na zdravé buňky působí antioxidačně, má ochranný vliv. Tento duální účinek je ve farmakologii do značné míry unikátní, těžko bychom hledali účinnou látku, která má obdobný dvojitý efekt.

Může infuzní vitamin C překyselit organismus, narušit chemoterapii? Proč nestačí tableta vitamínu C denně?

ZP: Použitím infuzního vitamínu C současně s chemoterapií nebo radioterapií se nesníží účinnost této léčby, ovšem sníží se její nežádoucí účinky. Překyselení není možné, protože roztok infuze je nastaven titrací bikarbonátem sodným na pH 6–7, takže je neutrální, neobsahuje konzervanty. A tableta určitě nestačí. Při podání vitamínu C ústy lze dosáhnout v krvi jen nízkou koncentraci vitamínu C, která postačuje k zajištění pouze nutričních, nikoli však léčivých účinků.

Nedávno se k infuzní terapii vysokými dávkami vitamínu C v onkologii vyjádřila Vědecká rada České lékařské komory. Jaké je její stanovisko?

ZP: Vědecká rada ČLK ve svém stanovisku ze dne 15. 5. 2014 vyjadřuje souhlas s postojem České onkologické společnosti, že zatím nemůžeme považovat vysokodávkovanou infuzní terapii vitamínem C za standardní protinádorovou léčbu, jelikož klinické hodnocení v této oblasti stále probíhá a není ukončené. Na druhou stranu Vědecká rada ČLK ve zmíněném stanovisku připouští podávání této infuzní léčby vitamínem C u onkologicky nemocných na úrovni adjuvantní (= podpůrné) či komplementární (= aplikované spolu se základní terapií), a to se souhlasem a ve spolupráci s klinickým onkologem.

Paní doktorko, vy jste klinický onkolog, kdy je vhodné nasadit vysokodávkovanou infuzní vitamin C?

MH: U vybraných pacientů je vhodné jeho komplementární využití v onkologické terapii – tj. přiřazení do probíhající onkologické léčby k chemoterapii nebo radioterapii. Další možností je jeho využití jako podpůrné léčby onkologických pacientů v pokročilém stádiu onemocnění, kdy jsou možnosti onkologické léčby vyčerpány. Aplikace infuzního vitamínu C v obou případech

výrazně zlepšuje kvalitu života pacientů. Mohu říci, že tyto moje zkušenosti odpovídají výsledkům, které publikují například naši

kolegové na amerických univerzitách Kansas, Iowa a Thomas Jefferson. V ambulanci klinické onkologie v Jesenici u Prahy aplikujeme vitamin C v infuzi (v dávce 0,1–0,2g/kg) již několik měsíců u pacientů s karcinomem prsu, vaječníků, tlustého střeva, slinivky břišní, plic a dalších. Naši pacienti se nacházejí v různých stádiích nádorového onemocnění, někteří podstupují současně probíhající onkologickou léčbu, někteří jsou na symptomatické terapii.

S jakou chemoterapií by se měl či neměl infuzní vitamin C kombinovat?

MH: Američtí onkologové, se kterými spolupracujeme, nezjistili žádné nežádoucí interakce při podávání vysokých dávek infuzního vitamínu C s jakoukoliv chemoterapií (s výjimkou methotrexátu, kde se kombinace nedoporučuje). Naopak jeho komplementární podání se základní protinádorovou léčbou je žádoucí, protože výše uvedený duální účinek vitamínu C na jedné straně chrání zdravé buňky před nežádoucími účinky onkologické léčby a na druhé straně nádorové buňky může poškodit. To vše vede ke snížení toxicity chemoterapie či radioterapie a ke zvýšení kvality života onkologických pacientů. Potvrzují to naše zkušenosti a také aktuální prohlášení amerického National Cancer Institute. Ostatně, jak už bylo řečeno, komplementární či podpůrnou aplikaci vysokých infuzních dávek vitamínu C nedávno schválila Vědecká rada České lékařské komory.

Na semináři jste uvedla jeden případ z Vaší praxe. Můžete ho stručně popsat?

MH: Ano, jednalo se o 71letou pacientku s karcinomem slinivky břišní a metastázami do jater, nemohla vyjít schody do 1. patra pro velké otoky dolních končetin, byla hodně unavená, trpěla nechutenstvím, měla úbytek hmotnosti (od začátku onemocnění 20 kg). Po 4 aplikacích infuze vitamínu C v dávce 7,5 g 1x týdně u ní došlo k výraznému zlepšení celkového stavu – na kontrole po měsíci vyšla schody bez problémů, měla velký ústup otoků dolních končetin, zlepšení chuti k jídlu, přibrala 4 kg, funkce ledvin byly v normě. Zlepšení bylo patrné i v laboratorních parametrech. To vše bez použití protinádorové terapie, která nemohla být u této pacientky aplikována vzhledem k jejímu špatnému zdravotnímu stavu. Pacientka již absolvovala další sérii 4 aplikací vitamínu C jako podpůrné léčby a kvalita života je u ní nadále výrazně lepší.

Jak se mohou pacienti objednat?

MH: Pacienti z Prahy a okolí, případně i ostatní, mohou kontaktovat přímo naši ambulanci klinické onkologie v Jesenici u Prahy (e-mail: recepcce@inpharmclinic.cz, tel.: 241 416 990, 241 432 133 nebo 724 521 161). V případě, že je pro pacienta naše pracoviště příliš vzdálené, je možné se obrátit na místně příslušného lékaře, který se touto terapií zabývá (viz www.vitamin-c-infuze.cz).